

Asia: SYKE/2023/944

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Fyrskeppet-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte lisätä lausuntonne alla olevaan tekstikenttään*

Suomi on osallistunut Ruotsin talousvyöhykkeelle Selkämerelle suunniteltavan Fyrskeppet-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. Hankealueen laajuus on noin 488 neliökilometriä ja alueelle on suunniteltu 187 tuulivoimalaa. Hankkeesta vastaava yritys on laatinut arviointiselostuksen ja lupahakemuksen, joista Suomen ympäristökeskus pyytää lausuntoja ja mielipiteitä. Palautteen tulisi erityisesti keskittyä näkemyksiin hankkeen todennäköisesti merkittävistä rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista Suomen kannalta. Luonnonvarakeskus (Luke) ottaa lausunnossaan kantaa vain omaan toimialaansa liittyvissä asioissa.

Eteläinen Selkämeri, jossa hankealue sijaitsee, on tärkeää muuttoaluetta mm. monille Pohjois-Fennoskandian vesilinnuille, hanhille ja kahlaajille. Hanhien GPS-seuranta-aineistojen perusteella Fyrskeppetin hankealue on Pohjois-Pohjanmaalla pesivien merihanhien muuttoreitillä, samoin kuin Suomessa vaarantuneeksi luokitellun taigametsähanhen muuttoreitillä. Lisäksi tuoreimpien GPS-seuranta-aineistojen mukaan Suomen rannikolla pesivät selkälokit saattavat ulottaa ruokailumatkoja Ruotsin puolen rannikolle. Luken käsityksen mukaan on epätodennäköistä, että yksittäisistä merituulivoimahankkeista aiheutuisi havaittavia vaikutuksia alueen läpi muuttaviin lintupopulaatioihin. Selkämerelle on kuitenkin suunnitteilla useita merituulivoimahankkeita ja toteutuessaan niillä voisi olla yhteisvaikutuksia (kumulatiivisia vaikutuksia), jotka joidenkin lajien osalta olisivat havaittavissa myös esimerkiksi Suomen alueella.

Edellä mainittuja lintuihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia on kuitenkin käytettävissä olevilla tiedoilla erittäin vaikea ennakoida. Mahdollisia vaikutuksia tulisi pyrkiä ennakoimaan ja arvioimaan laajassa valtioiden välisessä yhteistyössä, tarvittaessa lajien koko elinalueet kattavasti. Samalla tulisi osoittaa selkeimmät tietopuutteet ja ryhtyä määrätietoisesti keräämään yhteisvaikutusten ennakoinnissa

tarvittavaa lisätietoa. Tietoa tarvittaisiin lisää esimerkiksi lintujen päämuuttoreiteistä avomerialueella (päivällä ja yöllä), lentokorkeuksiin vaikuttavista tekijöistä sekä törmäysriskeistä.

Luke haluaa myös kiinnittää huomiota siihen, että aivan hankealueen vieressä sijaitsee Fingrundet Östra Bankenin Natura 2000 alue, joka on Selkämeren alueella poikkeuksellisen laaja matalikkoalue. Kuten arviointiselostuksessa todetaan, tämä matalikkoalue on tärkeä levähdys ja talvehtimisalue esimerkiksi kuikkalinnuille ja alleille, joista iso osa on Suomen alueelle pesiviä tai Suomen läpi muuttavia lintuja. Vaikka allit eivät juurikaan käyttäisi hankealuetta ruokailualueena, niin alliparvet saattavat esimerkiksi talvella lennellä laajemmalla alueella. Lintujen kannalta kahden kilometrin puskurivyöhyke matalikkoalueen ja lähimpien turbiinien välillä ympärillä ei ole kovinkaan laaja. Östra Bankenin matalikkoalue on myös todennäköisesti tärkeä kutualue Selkämeren silakalle, mutta asiaa ei ole kunnolla selvitetty. Sekä lintuihin että silakkaan mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten takia Luke katsoo, että matalikkoalueen ympärille suunnitellun kahden kilometrin puskurivyöhykkeen riittävyttä tulisi myös varovaisuusperiaatteen pohjalta vielä huolellisesti harkita.

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Lappalainen Antti
Luonnonvarakeskus